

## **Samenspel; Laarbeek in balans**

### Visie van raadsfractie De Werkgroep op Begroting 2019

De Werkgroep is de raadsverkiezingen van eerder dit jaar ingegaan met de slogan: Gewoon Doen. Na de uitslag van de verkiezingen is het vijf partijen akkoord tot stand gekomen, we kiezen hiervoor omdat we denken dat dit het beste is voor Laarbeek. Laarbeek is hiermee uniek; als enige gemeente in Nederland zijn alle partijen in het college vertegenwoordigd. We worden daarom belangstellend door bestuurlijk Nederland gevolgd en dat legt ook een verantwoordelijkheid op ons, als Laarbeekse politieke partijen.

Er werd soms gereageerd met: "Gemakkelijk werken zo, zonder oppositie". Maar inmiddels weten we ook wel dat elk van de partijen in dezelfde mate in de coalitie zit, als ook in de oppositie. We zijn nu eenmaal politieke partijen, die alle hun eigen ideeën en wensen hebben. En samenwerken betekent ook dat je soms op onderdelen concessies moet doen of moet accepteren dat je de ander niet kunt overtuigen. De titel van de begroting 2019 "Samenspel", is wat ons betreft dan ook een titel die de lading dekt.

Als politieke partij heeft de Werkgroep haar denken en handelen altijd laten leiden door een drietal invalshoeken: de mens, het samenleven en de leefomgeving. Het gaat daarbij om de menselijke maat, iedereen moet mee kunnen doen in een duurzame samenleving, waar natuur en water centraal staan. De begroting 2019 hebben we vanuit deze invalshoeken beoordeeld.

Vanaf de oprichting van onze partij ruim 40 jaren geleden is duurzaamheid een centraal thema geweest. Om verdere stappen te zetten in ons streven naar een circulaire maatschappij hebben we vorig jaar een breed ondersteunde motie ingediend om te komen tot een dusdanige wijziging van de afvalstoffenheffing dat het principe 'de vervuiler betaalt' nog beter wordt toegepast. De passages in de begroting 2019 over de afvalstoffenheffing stroken niet met de recent in de Commissie AZ gevoerde discussie daarover. Door de beantwoording van de technische vragen hebben we begrepen dat hier aanpassingen op gemaakt worden.

Eind 2017 heeft de raad een ambitieus plan vastgesteld om de openbare verlichting versneld te vervangen door LED-verlichting. Daarbij waren duurzaamheid, energiebesparing, verlaging onderhoudslasten en CO2-reductie in combinatie met een prettige en veilige leefomgeving de pijlers onder het plan. Uit de begroting maken wij op dat voorgesteld wordt de vervanging van de openbare verlichting over een groter aantal jaren uit te smeren. Naar ons idee is dat een slecht voorstel: Dit lijkt slechts voort te komen uit financiële overwegingen en de aanvankelijk beoogde reductie van CO2-uitstoot wordt hierbij te weinig meegenomen. Wij steunen daarom de motie hierover van het CDA.

De reden dat we hiervan een punt maken is dat we –als we onze aarde ook voor de verdere toekomst nog bewoonbaar willen houden- nu al maatregelen moeten nemen. De Parijsakkoorden zijn niet voor niets afgesloten! Sommige zaken daarbij moeten nationaal of internationaal worden aangepakt, maar elke regio en elke gemeente zal

daarbinnen ook haar deel moeten pakken. Beperking van het gemeentelijk energieverbruik (en de daarbij behorende CO2-uitstoot) is iets dat we als Laarbeek kunnen en ook moeten aanpakken.

Zoals gezegd: duurzaamheid moet op verschillende niveaus worden aangepakt. Uit de recente Raadsinformatiebrief m.b.t. de tussenevaluatie van het duurzaamheidsprogramma "Laarbeek Energiek" blijkt dat er al veel in gang is gezet, maar veel resultaten nog binnen gehengeld moeten worden. De Werkgroep verzoekt het College uiterlijk in het tweede kwartaal van 2019 een nieuwe tussenevaluatie te verstrekken, met concrete cijfers en voorbeelden. Dit om een beeld te krijgen voor welke totaalopgaven we staan en hoe Laarbeek ten opzichte van deze opgaven nu presteert.

Het wordt een uitdaging de komende jaren om bij iedereen bewustwording te creëren met betrekking tot de opgaves waarvoor we met elkaar staan. Graag zien we dat hier meer initiatieven in worden voorgedragen door het college waarbij de gemeentelijke opgaves concreet gemaakt worden voor onze inwoners. Het artikel met betrekking tot de duurzaamheidsmeter uit het Eindhovens dagblad van gisteren liet zien dat Laarbeek op plaats 198 staat. Het is een mooie ambitie om bij de 1<sup>e</sup> 100 te horen en de beste van de Peel te zijn. Zo kan bijvoorbeeld het ondernemersfonds meer betrokken worden om ideeën verder vorm te geven. Uitdagingen vanuit de afvalstofheffing en het gemeenschappelijk rioleringsplan kunnen meer gefaciliteerd en ondersteund worden. Wij denken aan initiatieven als kroonringen voor om de lantaarnpalen om de plastic afvalzakken aan op te hangen wat zorgt voor meer inzameling en minder zwerfafval. In de raadsinformatiebrief "afvalinzameling voorbeemd" lezen we dat de kroonringen breder in Laarbeek geplaatst worden, hier staan wij dan ook positief tegenover. Een ander initiatief is het subsidiëren van regentonnen voor wateropvang zodat deze door onze inwoners aangeschaft kunnen worden. Hier komen we bij de behandeling van het gemeenschappelijk rioleringsplan op terug.

Als vervolg op de gezondheidsrace en groenstrijd is een soort van afvalverminderingrace wat ons betreft een goed initiatief, hiervoor dienen wij een motie in. Doel is de betrokkenheid bij afvalscheiding te stimuleren en zo een volgende stap te kunnen zetten richting de circulaire economie.

Als groene partij is De Werkgroep trots op het behalen van de titel 'groene gemeente van Europa'. Wij vinden dat we het aan de Laarbeekse inwoners verplicht zijn, die titel ook de komende jaren met waardigheid te kunnen blijven dragen. De in de begroting 2019 opgenomen gelden voor Groenstrijd 2.0 zijn een eerste aanzet. Wij ontvangen signalen dat steeds meer mensen bereid zijn hun steentje aan het groenonderhoud bij te dragen als ze daarmee ook invloed kunnen hebben op het groen in hun woon-/leefomgeving.

Ons voorstel is om als gemeente het relatiegeschenk aan te passen; passend bij de titel "groenste gemeente" en stellen voor om hiervoor bijenhôtels in te zetten.

In de begroting is voorgesteld om € 21.000 te besteden aan structureel beheer van water elementen, wij begrijpen dat dit gaat om het vegen van sloten. Wij vinden een tenminste even duurzame bestemming een bomenfonds. Aan de vervangen van bomen zitten wettelijke verplichtingen én bomen blijken voor duurzame CO2 opslag te zorgen. Daarom dienen wij een amendement in. Wij stellen voor € 10.500 toe te voegen aan het bomenfonds en € 10.500 te besteden aan klimaatbestendig waterbeheer.

Zoals eerder aangegeven is de menselijke maat belangrijk voor De Werkgroep; “iedereen doet mee”. Dit schept verplichtingen en maakt dat we verantwoordelijkheid moeten nemen. Niet alleen omdat we als gemeente Laarbeek een zorgplicht hebben maar omdat we dat belangrijk vinden. Zeker ten opzichte van kwetsbare mensen. De transitie van de jeugdzorg naar de gemeente brengt grote uitdagingen met zich mee. Het lukt vrijwel geen gemeente in Nederland om met de kosten van de jeugdzorg binnen de daarvoor gestelde budgetten te blijven. In de begroting zien we dat ook Laarbeek moeite heeft om binnen de norm te blijven.

Daarnaast speelt de toenemende vergrijzing en dementie een rol in Laarbeek, ook voor deze doelgroep vragen wij graag extra aandacht.

We besluiten om het budget van het sociaal domein jaarlijks met € 500.000 te verhogen en we zien dat de kosten blijven stijgen. Deze kosten moeten gaan afvlakken aangezien dit ten koste gaat van andere investeringen. Er gebeurt al veel om de kosten terug te brengen en er worden al veel maatregelen genomen. Graag horen we van het college welke ideeën er nog zijn richting de toekomst om naast het terugbrengen van de kosten ook zeker goede zorg te kunnen blijven geven aan onze inwoners.

In de eerder vastgestelde toekomstvisie heeft de Raad goed onderbouwd gekozen voor een zelfstandig voortbestaan van de gemeente Laarbeek. Dit heeft consequenties voor de omvang van het ambtenarenkorps. Het ambtelijk apparaat moet goed toegerust zijn om deze ambitie waar te maken. Het de verantwoordelijkheid van de raad om het college te faciliteren, wij zien dat hier met deze begroting aan tegemoet gekomen wordt, wat wij steunen.

Kijkend naar de begroting zien we dat deze op termijn structureel op orde is maar deze geeft toch ook enige zorgen. De keuze is gemaakt om te werken met een lange termijn perspectief van vier jaar. We zien dat de begroting sluitend is en dat we tekorten kunnen dragen doordat de reservepositie van Laarbeek goed is. Het is noodzakelijk om deze reservepositie, wat ons betreft, opnieuw op peil te brengen.

Om de titel “Samenspel, Laarbeek in balans” waar te maken hebben we ook een verantwoordelijkheid richting de inwoners van Laarbeek welke verder reikt dan vier jaar.